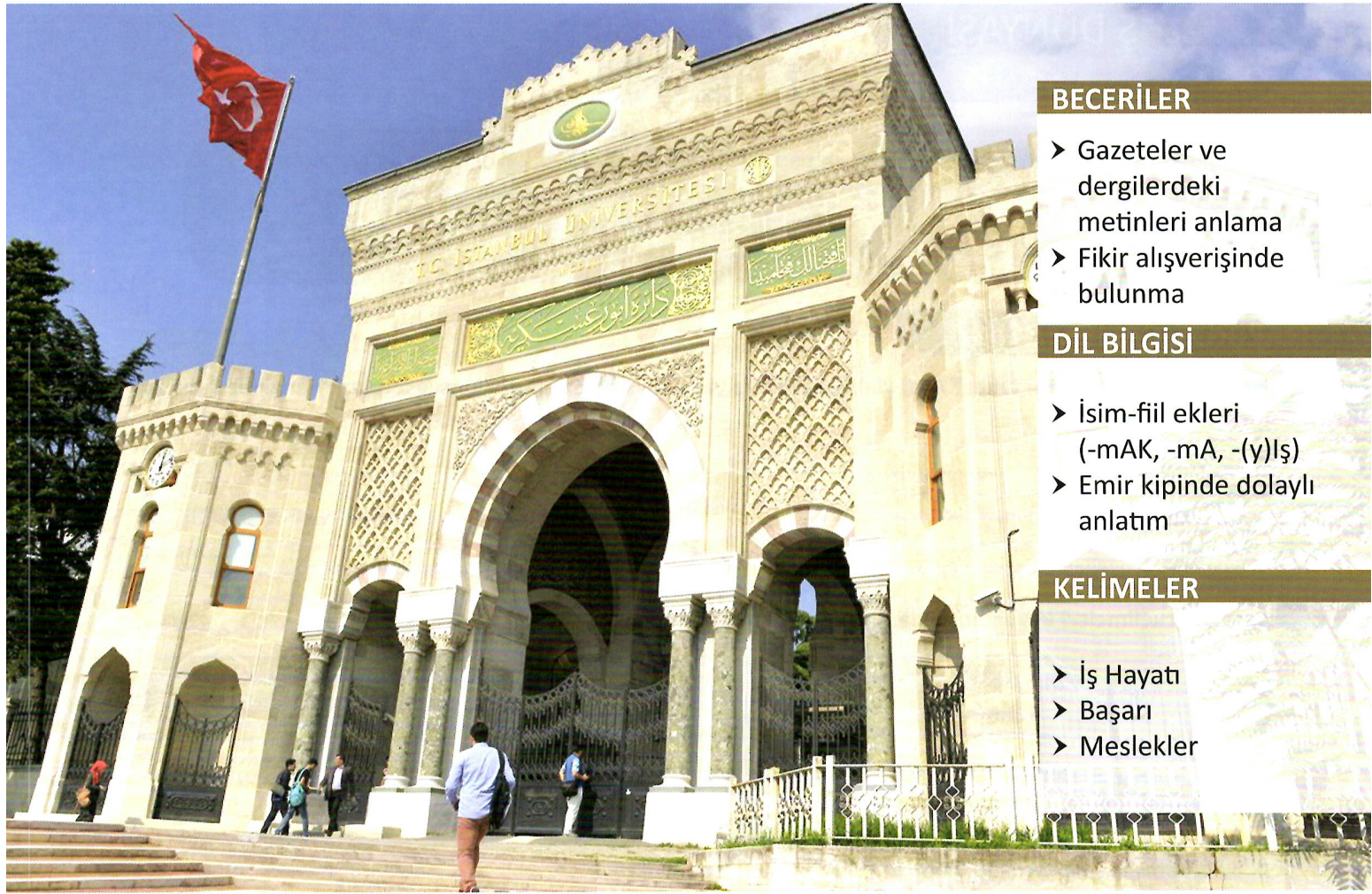

BECERİLER

- Gazeteler ve dergilerdeki metinleri anlama
- Fikir alışverişinde bulunma

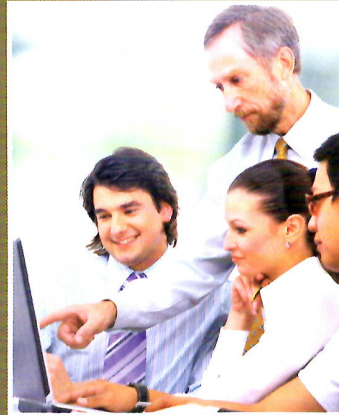
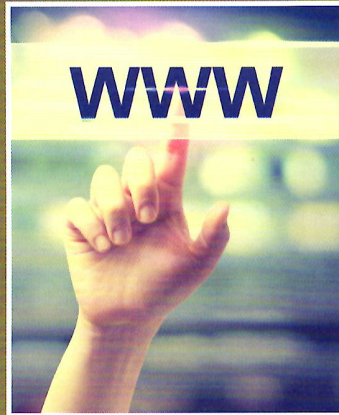
DİL BİLGİSİ

- İsim-fiil ekleri (-mA, -(y)Iş)
- Emir kipinde dolaylı anlatım

KELİMELER

- İş Hayatı
- Başarı
- Meslekler

İŞ DÜNYASI

ÜNİTE 2 İŞ DÜNYASI

A. İŞ HAYATI

çalışma, öğrenmekten, okumak, yemek

-İş yerimdeki çalışma şartlarından oldukça memnunum.
-Her gün yeni bir şeyler öğrenmekten çok hoşlanırım.
-Kitap okumak güzel bir alışkanlıktır.
-Yemek sipariş edelim mi?

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

- 1 Hangi meslekleri biliyorsunuz? Aşağıdaki boşluklara yazalım. Arkadaşımızla karşılaştıralım. Hangimiz daha çok meslek biliyor?

.....				
.....				
.....				

- 2 Aşağıdaki kelimeleri uygun boşluklara yerleştirelim.

zahmetli	dolgun ücretli	asgari ücret	düşük ücretli	geçici
tam zamanlı	yarı zamanlı	stresli	ikramiye	cazip

- bir işiniz varsa sadece belli bir yerde, belli bir süre çalışırsınız.
- bir iş sağlığınıza bozabilir.
- bir işte çok para kazanamazsınız.
- Bu iş hem çalışma koşulları, hem de ücret bakımından oldukça
- Patronun vermesi işçileri çok motive eder.
- bir işte çalışmak size çok para kazandırır.
- bir işte günün sabah, öğle, akşam gibi sadece bir bölümünde çalışırsınız.
- bir işte tatil günleriniz sadece bir veya iki gündür.
- her ülkede farklıdır.
- bir iş her zaman çok zaman ve enerji gerektirir.

- 3 Meslekleri kendimize göre yukarıdaki kelimeler ile tanımlayalım.

Örnek: Bence garsonluk tam ya da yarı zamanlı, düşük ücretli bir iştir. İkramiye almazsın ama bahşiş alabilirsin. Belki biraz cazip ama stresli bir meslektir.

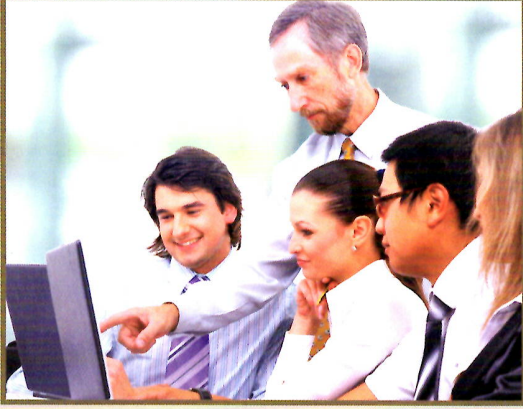

OKUMA

4 Aşağıdaki kelimeleri uygun boşluklara yerleştiririm.

öğretmek / görevlerini / mesai saatlerinin / karşılaşmamız / maaşından

İŞ HAYATINDAKİ ROLLER

Herkes iyi bir işte, iyi bir maaşla çalışmak ister. İş yerinin yakın olmasını, (1) uygun olmasını ve nazik patronlarının olmasını herkes ister. Ama bunları isterken “Benim bu işyerine nasıl bir faydam olacak?” sorusunu aklımızdan bile geçirmeyiz. Sadece maaşımızı zamanında ödemelerini, izin günlerimizin sayısını ve ofisteki rahatımızı düşünürüz.

Beş yıllık iş hayatındaki çalışmalarım bana şunu öğretti. Hiçbir iş korkunç değildir. Kendinize güveniyor musunuz? O zaman her yerde başarılı olabilirsiniz. İş yerimde farklı kişilikteki insanlar ile karşılaştım ve mesai arkadaşlarımı sürekli inceledim. Şimdi kısaca bu kişilik özelliklerinden bahsetmek istiyorum.

Etkisiz eleman: Etkisiz eleman matematikteki “0” rakamıdır. Bu rakamın matematik işlemlerinde herhangi bir etkisi yoktur. Ofiste de aynı “0” rakamı gibi

etkisiz kişiler olabilir. Bu kişiler sadece (2) yapar, başka hiçbir işe karışmaz. Aslında bir ofis için çok uygun biridir, zararı yoktur fakat çok yararı da yoktur.

İngiliz anahtarı: İngiliz anahtarını tamir işlerinde birden fazla iş için kullanabilirsiniz. Ofiste de aynı İngiliz anahtarı gibi her iş için faydalı birileri vardır. Bu kişiler kendi işlerini yapar, diğer işlere de yardım eder. İngiliz anahtarı gibidir. Onsuz her şey eksik olur.

Memnuniyetsiz: İş yerinden, patronundan,(3), çok çalışmaktan sürekli şikâyet eder. Hiçbir işten memnun değildir. Ama işi bırakmaya da cesaret edemez. Yıllarca orada çalışır. Mutsuzdur, etrafını da mutsuz eder.

Kurnaz: Kendi işlerini başkasına yaptırır, sonra da “Ben yaptım.” der.

Korkak: Bir işten sadece o sorumludur. Her zaman işteki yerini yani statüsünü kaybetmekten korkar. İşinin püf noktalarını kimse ile paylaşmaz. Herhangi bir sebeple iş yerinden uzaklaşınca insanların onu aramasını ister. İşini kimseye (4) istemez çünkü koltuğunu başkasına vermek istemez.

İdeal: Mesai saatleri onun için önemli değildir. Her işten anlar, başarılıdır. İnsanlar onun her işinden memnundur. Bir iş yeri için en uygun kişidir.

İş hayatında sürekli bu kişilik özellikleri ile (5) mümkün. Bu tanımlar bazı insanları memnun, bazı insanları rahatsız edebilir. Fakat asıl önemlisi bizim performansımızdır.

5 Aşağıdaki cümleleri kim söyleyebilir? Metne göre yazalım.

1. Off ! Yine mi iş! Sıkıldım artık! (.....)
2. Bütün işi ben yaptım. Herkes yemekten bile çalıştım. (.....)
3. Bu işin bitmesi için sabaha kadar çalışacağım. (.....)
4. Ben sadece kendi işimi yaparım. Başkasının işini yapmam. (.....)
5. Benim işim bitti. Sana da yardım edeyim mi? (.....)
6. Bu işi başkasının yapmasına izin veremem. Yoksa işimi kaybederim. (.....)

YA SİZ?

Siz kendinizi nasıl bir çalışan olarak tanımlarsınız ya da nasıl bir çalışan olmak istersiniz?

DİL BİLGİSİ

İsim-Fiil Ekleri (-mAk, -mA)

fiil + mAk

Fiile -mAk eki getirildiğinde artık o fiil adlaşır. Yeni elde edilen kelime o fiilin adı olur. -mAk ekinin geldiği fiil adlaşarak cümlede özne olarak görev alır.

Adding -mAk to a verb transforms it into a noun. The newly-formed noun serves as the name of that verb. The verb combined with -mAk becomes a noun and functions as the subject of a sentence.

Örnek:

Tatil yapmak, dinlenmek her insanın ihtiyacıdır.

Sigara içmek sağlığa zararlıdır.

Onu görmek beni çok mutlu etti.

-mAk ekinin bir işlevi de kalıcı adlar yapmaktır.

The suffix -mAk is also used to form nouns out of verbs.

Örnek:

Sabah marketten taze ekmek aldım.

Mangalı yakmak için çakmak var mı?

Çok yağlı yemekleri sevmiyorum.

fiil + mA

Bu ek fiillerden isim yapar. -mAk ekinden en önemli farkı hareket ifade etmemesidir. Bu ekle isim olan fiil belirtisiz tamlamanın tamlayanı olarak kullanılabilir.

This suffix is used to form nouns out of verbs. The main difference of it from the suffix -mAk is that it does not refer to movement or motion. The verb transformed into a noun by this suffix can be used as the determinant of an indefinite noun phrase.

Örnek:

Evime yeni bir çalışma masası aldım.

Yüzme havuzu bugün kapalıymış.

Yarın okuma ve yazma sınavına gireceğim.

-mA eki aynı zamanda kalıcı adlar da yapar.

The suffix -mA is also used to form nouns out of verbs.

Örnek:

Yazlıkta sahilde yürüyüp dondurma yiyoruz.

Yarışmayı kim kazandı?

Danışma nerede?

İsim fiiller ad durum ekleri ile de kullanılabilir. Bu ekler temel cümledeki fiile ve (eğer varsa) özneye bağlı olarak değişir.

Verbal nouns can also be used with the case suffixes. These suffixes vary depending on the verb or the subject (if there is any) of the main clause.

Örnek:

Müzik dinlemekten çok hoşlanırım.

Hava yağmurlu. Niçin pikniğe gitmekte ısrar ediyorsun.

Kalabalıkta otobüse binmekten nefret ederim.

Sağlıklı bir hayat için sigara içmemekte fayda var.

Sen çamaşır makinesini kullanmayı biliyor musun?

İki yıl önce İstanbul'da Türkçe öğrenmeye başladım.

Bu akşam annemleri görmeye gideceğim.

Yarın okula gitmemeyi düşünüyorum.

6 Aşağıdaki boşlukları uygun eklerle dolduralım.

1. Evde yalnız kal..... alışımtım.
2. Ofise yeni bir çalış..... masası aldım.
3. Eşimin ehliyeti var ama araba kullan..... korkuyor.
4. Onunla konuş..... denedim ama beni dinlemedi.
5. Sen o iş teklifini kabul et..... düşünüyor musun?
6. Oku..... derslerinde gazetelerdeki haberleri inceliyoruz.

7. Siz neden İstanbul'dan ayrıl..... ısrar ediyorsunuz? Bütün arkadaşlarınız burada.
8. Hobilerim; kitap oku....., müzik dinle..... ve sinemaya git.....
9. Yarınki derse git..... karar verdim. Çünkü hastayım, doktora gideceğim.
10. Onu ziyaret et..... Ankara'ya gideceğim.

7 Uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Daha iyi Türkçe konuşmak için güzel *konuşmaya / konuş-*
ma kursuna gidiyorum.
2. Hâlâ hastasın. İşe *gitmekte / gitmeye* neden ısrar ediyorsun?
3. Çocuklar eve *girmemekte / girmekten* ısrar ediyorlar.
4. Sana kahve *içmekte / içmeye* geldik. Ama sen evde yoktun.
5. Türkçe anlıyorum ama *konuşmaya / konuşmayı* utanıyorum.
6. Hiç kimse çok fazla *beklemeye / beklemeyi* sevmez.

7. İnsanları *eleştirmekte / eleştirmekten* hoşlanmam.
8. Her gün en az iki litre su *içmekten / içmekte* fayda vardır.
9. Yarın akşam bütün iş arkadaşlarımızı yemek *yemeye / ye-*
meyi davet ettik.
10. Hepimiz üniversiteden sonra iyi bir iş sahibi *olmak / ol-*
maktan istiyoruz.

8 Aşağıdaki boşluklar için uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Her yaşta insan için kitap faydalıdır.
a. okumak b. okuma c. okumaktan
2. Piknikte mangal için aradık ama bulamadık.
a. çakmaya b. çakmak c. çakmayı
3. Yarınki ödevini yaptın mı?
a. yazmak b. yazmayı c. yazma
4. Kapalı alanlarda sigara yasaktır.
a. içme b. içmek c. içmekten
5. Sizi tekrar çok güzel.
a. görmek b. görmekten c. görmeye
6. Seni çok zor.
a. unutma b. unutmak c. unutmayı
7. İstanbul'da alışıyorum.
a. yaşamaktan b. yaşamaya c. yaşamayı
8. Annem her sabah Türk kahvesi sever.
a. içmek b. içmeye c. içmeyi

9. Daha güzel Türkçe konuşmak için pratik fayda var.
a. yapmakta b. yapmaktan c. yapmaya
10. Evde tek başına korkuyor musun?
a. kalmayı b. kalmaktan c. kalmakta
11. Yarınki toplantı için evrakları unutma.
a. hazırlamaya b. hazırlamayı c. hazırlamaktan
12. Henüz sınav için başlamadık.
a. çalışmaya b. çalışmakta c. çalışmayı
13. Hasta çocuk ilacını ısrar etti.
a. içmemekten b. içmemekte c. içmemeye
14. Bütün gün yürüye yürüye ev yoruldum.
a. aramakta b. aramaya c. aramaktan
15. Dersten sonra arkadaşlarımla kahve gideceğiz.
a. içmeye b. içmekten c. içmeyi

9 Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. seviyorum.
2. Her gün nefret ediyorum.
3. Ders çalışırken hoşlanmam.
4. Hafta sonu düşünüyorum.
5. Öğrenciler ısrar ediyorlar.
6. fayda var.
7. tehlikelidir.
8. kitabındaki ödevleri yaptın mı?
9. başladım.
10. korkuyorum.

DİNLEME

ÇALIŞMA KOŞULLARI

10 Sizce bir şirkette hangi imkânlar olmalıdır? Aşağıdaki listeye bakalım ve bu imkânlar hakkında konuşalım.

Öğle yemeği	Kreş	Özel sağlık sigortası	Sabah kahvaltısı
Kuaför hizmeti	Tatil paketi	Diş sağlığı hizmeti	Servis imkânı

11 4 Metni dinleyelim. Hangi şirket, çalışanlarına hangi imkânları sunuyor? Eşleştirelim.

Yahoo **Google** **Palmolive**

Alt kattaki şirket

1. İşyerine köpek getirme	5. Çalışma saatlerini azaltma
2. Kuaför ve dişçi hizmeti	6. Ücretsiz öğle yemeği
3. Tatil armağan etme	7. Ücretsiz servis imkânı
4. Birlikte film izleme	8. Farklı mutfaklardan yemekler

YAZMA

12 Daha önce yaz tatilinde çalıştınız mı?

13 İnternette iş ilanlarına başvuru yaptınız mı?

www.yazlikisbul.com

Türkçeni ve İstanbul hakkındaki tarihi bilgilerini kullanarak para kazanmak ister misin? Tatil döneminde güzel bir iş ister misin?

Başvuru Şartları:

- İyi derecede Türkçe ve İngilizce bilmek (en az B2 sertifikasına sahip olmak)
- İstanbul'un tarihi ve turistik yerleri hakkında bilgi sahibi olmak
- Üniversite mezunu olmak

Çocuklarla birlikte oyunlar oynayarak güzel bir tatil geçirmek ister misiniz? Uluslararası bir yaz kampında 10-15 yaş grubundaki çocuklarla ilgilenmek için, eleman aranmaktadır.

Başvuru Şartları:

- Aktivite ve geziler organize etmek
- İyi derecede İngilizce ve Türkçe bilmek
- Daha önce çocuklarla resim yapma ve kitap okuma gibi aktivitelere katılmak
- "Çocuk Gelişimi" ve "Oyunlarla Eğitim" gibi sertifikalara sahip olmak

Minipizza'da akşam çalışmaya ne dersiniz?

Başvuru Şartları:

- Motosiklet ehliyetine sahip olmak
- 18 yaşını tamamlamak
- Akşam ve hafta sonu çalışabilmek
- Ankara Emek bölgesini bilmek
- Güler yüzlü ve sosyal bir kişi olmak

İlanlara bakalım ve kendimiz için bir iş seçelim. Bu iş için aşağıdakileri de içeren bir e-posta yazalım.

- Kendinizi tanıtmak (isim, yer vb.)
- E-posta yazma sebebiniz
- Eğitim geçmişiniz, deneyimleriniz
- Bu işi seçme sebebiniz
- İş hakkında daha detaylı bilgi sorma

KONUŞMA

14 İkişerli gruplar oluşturalım ve arkadaşımızla konuşalım.

Öğrenci A

Aşağıdaki tablodan bir iş seçiyorsunuz ve daha fazla bilgi almak için öğrenci B'yi arıyorsunuz. Daha fazla bilgi almak için sorular sor. (yer, iş, zaman, süre, ücret, iletişim, şartlar)

Öğrenci B

Aşağıdaki tabloya bakalım. İşverensiniz. Arkadaşlarınızı dinleyin ve onların sorularına cevap verin ve öğrenci A'ya sorular sorun. (Neden bu işi istiyorsunuz? Bu işi yapmak için zamanınız var mı? Daha önceki tecrübeleriniz nelerdir?)

Meslek / Yer	Başlama tarihi	Toplam çalışma süresi	Maaş	İletişim Numaraları
Mevsimlik işçi (Trabzon)	2 Ağustos	4 hafta	Haftalık 500 TL	Ali Koçer 0577-098-6754
Garson (İzmir)	3 Haziran	2 ay	Haftalık 350 TL	Ayşe Dizer 0567-675-9834
Hastanede çevirmenlik (İstanbul)	18 Mayıs	6 ay	Haftalık 600 TL	Erol Mert 0515-789-0080
Köpek gezdirici (Mersin)	21 Temmuz	Hafta sonları	Haftalık 150 TL	Nisan Güler 0508-987-4678
Gönüllü öğretmenlik (İstanbul)	1 Haziran	1 ay	Maaş yok Kalacak yer ve yeme içme karşılanacak	Çocuk Evi Vakfı 0212-313-0001

Örnek:

Öğrenci A: Alo, merhaba. Ben Mersin'deki köpek gezdiricisi iş ilanı için aradım.

Öğrenci B: Evet, tabii ki buyrun.

çalışmasını, öğrenmenizle,
gelmenizi, aramana

-Patron işçilerin çalışmasını istiyor.
-Günümüzde en az bir dil öğrenmenizle fayda var.
-Doğum gününe gelmenizi çok isterim.
-Beni aramana çok sevindim.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki başlıkları haberler ile eşleştirelim.

FARKLI BİR BAŞARI ÖYKÜSÜ

HAYALLER “ENGEL” TANIMAZ

GÜÇ MÜ, BAŞARI MI?

İŞÇİ AİLENİN ÇOCUĞU ÜLKESİNİN EN ZENGİNİ OLDU

ÇÖPTEKİ FIRSAT HAYATINI DEĞİŞTİRDİ

1.

Fabrika işçisi bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Annesinin “Oku, geleceğini kurtar.” sözü hayatını değiştirdi. Üniversiteyi bitirdikten 10 yıl sonra ülkesinin en zengin adamı oldu. İşte Çin usulü bir başarı öyküsü...

2.

Bilkent Üniversitesi’ndeki kariyerini bıraktı. Çünkü farklı bir iş yapmak istiyordu. Yoksul insanlara yardım etmek için bir dernek kurdu ve sıra dışı bir başarı öyküsüne imza attı. İşte “değişik” bir başarının hikâyesi...

3.

Dünyanın en güçlü kadınları arasındaki Güler Sabancı, “güçlü” yerine “başarılı” olmayı tercih ediyor. Güler Sabancı günlük yaşamının ayrıntılarını ve hayat çizgisini anlattı, kariyer öyküsünü bizimle paylaştı...

4.

Engelli bir insan olarak doğdu. Ama bu durum hayallerine ulaşmasına engel olmadı. Almanya’ya tedavi için gitti ve orada tezgâhtarlık yaparak üniversite okudu. Zorlukları bir bir aşarak kendi şirketini kurdu. İşte bir “azmin zaferi” öyküsü...

5.

Türkiye’nin ücra bir köşesinde dünyaya geldi. Çiftçi bir ailenin çocuğuydu ve ailesine yardım ederek büyüdü. Dil öğrenmek için Amerika’ya gitti. Orada sadece dil öğrenmedi, aynı zamanda bir başarı öyküsüne de imza attı. Çöpteki bir kâğıt onun hayatını değiştirdi ve Hamdi Ulukaya, ABD’nin en başarılı 10 iş adamından biri oldu...

OKUMA

YOĞURDUN STEVE JOBS'U

Dergilerin ve gazetelerin ekonomi sayfalarındaki başarı *öykülerini* aklınıza getirin. Şık ofislerindeki büyük masalarının başındaki ya da fabrikalarının önündeki iş adamlarını ve iş kadınlarını mutlaka anımsayacaksınız. Hamdi Ulukaya (39) da onlardan biri. Üstelik başarı hikâyesi çok daha renkli. O, dedesi ve babası ile yaz aylarında yaylaya çıkıp koyun güdüyordu ve o zamanlar, hayat hakkında hiçbir şey bilmiyordu. Amerika'yı merak edip gitti, şimdi Amerika'nın en başarılı 10 iş adamından biri ve 40 yaş altındaki iş adamları arasında en parlak girişimci olarak anılıyor.

*** Babanız mandıracılık yapıyormuş. Ona yardım ederek büyümüşsünüz. Nasıl bir çocukluk geçirdiniz?** Ben altı kardeşli bir ailede, Fırat Nehri'nin kenarında, Munzur Dağları'nın eteğinde küçük bir kasabada büyüdüm. Hayatım, dedemin dizinin dibinde onu izleyerek geçti. Söz tutmayı, insanlara güvenmeyi ve saygı duymayı ondan öğrendim. Babam mandıracılık yapardı. Ben de yazları yaylaya çıkar, ona yardım ederdim.

*** Amerika'ya gitme fikri nasıl ortaya çıktı?**

Dil öğrenmek istiyordum. Öylesine, bir gidip bakayım dedim ve Long Island'a gittim. İlk önce herkes gibi bocaladım, çok yalnız kaldım. Amerika'ya küçük bir sırt çantasıyla gittim, hiçbir şeyim yok sanıyordum ama meğer ailem bana birçok *deneyim* ve bilgi vermiş. Başarılı olmak için her şeye sahipmişim.

*** İlk fabrikanızı da babanızın desteğiyle kurmuşsunuz.**

Beni ziyarete geldi. "Burada hiç güzel peynir yok, bizimkileri getirip sat." dedi. Hemen bir-iki konteynır getirdik. Toptancılara verdik, iyi gitti. Para kazandık. Ardından da bir fabrika kurduk. İki yıl bocaladık ama sonra işler düzeldi.

*** Tam peynir işi düzene oturmuşken bu defa da Chobani'yi kurup bir daha risk almışsınız.**

Yaradılışım böyle. Çalışmam lazım illa ki. Chobani'nin kurulma hikâyesi de enteresandır. Masamı toplarken elime bir kâğıt geldi. Üzerinde "Makineleriyle satılık yoğurt fabrikası" yazıyordu. Attım çöpe. Yarım saat sonra çöpün içinde kâğıdı arıyordum.

*** Ne oldu o yarım saat içinde?**

Karşıma bir fırsat çıktı, ben de o fırsatı değerlendirdim. O çöp kutusu hayatımın dönüm noktasıdır bu yüzden.

*** Geçenlerde Forbes dergisi sizin için "Yoğurdun Steve Jobs'u" diye bir başlık attı.**

O enteresan bir başlıktı. Ben ilk toplantımızda arkadaşlarıma "Biz gıda firması olabiliriz ama stratejilerimizi teknoloji firması gibi geliştirmeliyiz. Basit ürün, yenilikçi ürün ve şaşırtıcı pazarlama yöntemlerimiz olmalı." dedim. Bu, Apple'ın yöntemiyle gayet paraleldi. Hâlâ da öyle. Yılda iki kez yeni ürünler çıkarırız, ambalajlarımızı yenileriz. Yeni ürünü son ana kadar açıklamaz ve tüketicide beklenti yaratırız. Ee, ne demişler: "Her yiğidin ayrı bir yoğurt yiyişi vardır."

*** Sadece kendi başarılarınızla yetinmediniz. Türkiye'deki gençler için bir burs programı oluşturdunuz.**

Bütün gençlerin benim hayat hikâyemden bir şeyler öğrenmesini isterim. Ben sıfırdan başladım. Ama yaratıcı ve zeki gençlerin daha iyi *koşullarla* başlamasını istiyorum. Bu sebeple Ulukaya Girişimi'ni kurduk. Türkiye'deki girişimci gençlere ve yeni firmalara Amerika'da *firma* kurma ya da fikirlerini geliştirme fırsatı veriyoruz. Her yıl internet sitemiz üzerinden başvuru alıyoruz. Bu şekilde yüzlerce gencimize bir yıl boyunca Amerika'da yaşama ve kendi firmalarını kurma şansı verdik. Hayat bana bir fırsat verdi. Ben de bu fırsatı başkalarıyla da paylaşmak istedim.

2 Aşağıdaki bilgilerin hangisi metinde bulunmaktadır? İşaretleyelim.

1. Hamdi Ulukaya'nın çocukluğu ()
2. "Chobani" isminin anlamı ()
3. Amerika'ya gidiş nedeni ()
4. Apple şirketi ile benzerlikleri ()
5. Şirketi yönetişi ()

3 Metindeki kelimeleri yakın anlamlıları ile eşleştirelim.

1. öykü	a. şirket
2. deneyim	b. ilginç
3. enteresan	c. hikâye
4. koşul	ç. tecrübe
5. firma	d. şart

4 Metne göre aşağıdaki ifadeler sizce ne demektir? Yazalım.

Dizinin dibinde:
 Karşısına fırsat çıkmak:
 Sıfırdan başlamak:

YA SİZ?

Sizin ülkenizde de dünyaca ünlü başarılı iş adamları var mı? Tanıtalım.

DİL BİLGİSİ

İsim-Fiil Eki (-mA + iyelik)

Cümlelerin yüklemdeki işi yapan özne ile isim-fiildeki işi gerçekleştiren kişi aynı olmadığında kullanılır. Adlaştırma eki alan eylemi gerçekleştiren kişi iyelik ekleri ile belirtilir. Cümlelerin yüklemine göre üzerine ad durum ekleri alabilir.

This suffix is used when the subject of the main verb and the subject of the action stated by the verbal noun do not refer to the same person. The person doing the action described by the verbal noun is specified by the possessive suffixes. The case suffixes can also be added to the verbal noun, suffixes depending on the verb of the sentence.

fiil + mA + iyelik eki (+ ad durum eki)

Not: Bu yapının kullanıldığı isim-fiillerdeki işi gerçekleştiren kişi ya da nesneler tamlayan eki (-In , -nIn) alır ya da isim-fiilden önce işi gerçekleştiren bir iyelik zamiri (benim, senin, onun, vb.) bulunur. Bu iyelik zamiri gizli özne gibi bazen cümlede yer almayabilir.

The person(s) or thing(s) doing the action formed by this verbal noun either take determinant suffix at the end (-In , -nIn) or a possessive pronoun (benim, senin, onun etc.) before the verbal noun. Similar to a null subject, this possessive pronoun may sometimes not be present in the sentence.

Bilgisayarın kapanmasını bekliyorum. (I am waiting for the computer to shut down.)

(Sizin) bu toplantıya katılmanız çok önemli. (It is highly important that you attend this meeting.)

Örnek:

Sizin işten ayrılmanız bizi çok üzdü.
 Derslere düzenli gelmeniz sizin için çok yararlı.
 Senin evi temizlememene çok kızıyorum.

Doğum gününe onun gelmesini istemiyorum.
 Komşular yüksek sesle müzik dinlememizden rahatsız oluyor.
 Buraya gelmenizden hiçbir sakınca yok.

5 Aşağıdaki boşlukları -mA + iyelik eki (+ad durum ekleri) ile tamamlayalım.

1. Sizin bu dersi dikkatli dinle..... çok önemli.	6. Onların düzenli spor yap..... fayda var.
2. Bizim bu soruların cevaplarını bil..... gerekiyor.	7. Onun iyi bir iş bul..... çok sevindik.
3. İnsanlar durakta otobüsün gel..... bekliyorlar.	8. Müdür hepimizin bu hafta evden çalış..... izin verdi.
4. Senin beni hiç ara..... çok üzüldüm.	9. Sizin sigara iç..... çok kızıyorum.
5. Annem kardeşimin ve benim ona yardım et..... istiyor.	10. Onun sürekli şikayet et..... bıktım.

6 Aşağıdaki cümlelerdeki boşluklara uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Her gün makarna bıktım.	6. Bu telefonu daha yeni aldım, çok şaşırdım.
a. yemekten	a. bozulmasına
b. yememden	b. bozmaya
2. Eve gelirken ekmek unutma.	7. Annemi dışarı çıkmak için ikna çalışıyoruz.
a. almamızı	a. etmesine
b. almayı	b. etmeye
3. Sizin Türkçe hiç zor değil.	8. Beni çok sevindim.
a. öğrenmeniz	a. aramaya
b. öğrenmek	b. aramana
4. Ev temizliği için aramızda iş bölümü karar verdik.	9. Herkesi çok üzüyorsun. Böyle devam edemezsin.
a. yapmasına	a. davranmaya
b. yapmaya	b. davranmana
5. Boş zamanlarınızda ne hoşlanırsınız?	10. Ali'nin ben ders çalışırken gürültü rahatsız oluyorum.
a. yapmanızdan	a. yapmasından
b. yapmaktan	b. yapmaktan

7 Aşağıdaki boşlukları –mA + iyelik eki (+ad durum ekleri) ve –mA + ad durum ekleri ile tamamlayalım.

1. Babam bizim üniversite oku..... istiyor.
2. Turistler sırayla müzeye gir..... bekliyorlar.
3. Dün akşam seni ara..... unuttum.
4. Kardeşim evde yalnız kal..... korkuyordu.
5. Tatilde Antalya'ya git..... vazgeçtik.
6. Ailem benim akşamları eve geç dön..... izin vermez.
7. Bu maçı kazan..... kararlılar.
8. Arkadaşlarına yardım et..... çalışıyor.
9. Patron çalışanların işe zamanında gel..... çok kızdı.
10. Çocuklar bütün yaz evde otur..... sıkıldı.

8 Aşağıdaki cümlelerdeki boşlukları tamamlayalım.

1. Arkadaşımın hiç hoşlanmıyorum.
2. İnsanların beni rahatsız ediyor.
3. Ailemin mutlu oluyorum.
4. Senin bekliyorum.
5. Öğretmenimin yardım ederim.
6. Eşimin istiyorum.
7. Kardeşimin çalışıyorum.
8. Sizin fayda var.
9. Çocuklarımin beni mutlu eder.
10. Bilgisayarımın çok sinirlendim.

Emir Kipinde Dolaylı Anlatım

Dolaylı anlatım bir kişinin söylediği sözleri başkasına aktarmaktır. Emir kipi ile kurulan cümleler adlaştırma eki (-ma) kullanılarak dolaylı aktarıma çevrilir. Bu ek ile yapılan dolaylı anlatımlarda söyle-, iste-, rica et-, emret- fiilleri kullanılabilir. *“Dolaylı anlatım”, which can be translated into English as “indirect speech” or “reported speech”, is the action of quoting from someone and transferring their message to someone else. Imperative sentences in Turkish are reported in indirect speech by using the suffix -mA. The indirect statements using –mA can be used with verbs söyle-, iste-, rica et-, emret-. (e.g. Müdürümüz, projeyi bugün bitirmemi istedi. —> Our manager asked me to finish the project today.)*

fiil + mA + iyelik eki + belirtme eki

NOT: Emir kipinde dolaylı anlatımda lütfen, sakın, haydi gibi kelimeler kullanılmaz.
“Dolaylı anlatım” statements cannot involve phrases such as “lütfen”, “sakın” or “haydi”.

Örnek:

Arkadaşım bana “Haydi çabuk ol!” dedi.
Arkadaşım bana çabuk olmamı söyledi.

Örnek:

Annem, bana “Odanı topla.” dedi.
Annem, bana odamı toplamamı söyledi.
Öğretmen, öğrencilere “Derse erken gelin.” dedi.
Öğretmen, öğrencilere derse erken gelmelerini söyledi.
Garson, müşterilere “Lütfen içeride sigara içmeyin.” dedi.
Garson, müşterilerden içeride sigara içmemelerini rica etti.
Patron, sekreterine “Ahmet Bey odama gelsin.” dedi.
Patron, sekreterinden Ahmet Bey’in odasına gelmesini istedi.

9 Aşağıdaki cümleleri dolaylı anlatıma çevirelim.

1. Uzmanlar, insanlara “Sağlıklı yaşamak için günde iki litre su için.” diyor.
.....
2. Biz, size “Sakın oraya gitmeyin.” demedik mi?
.....
3. Aslı, bana “Yarın benimle alışverişe gel.” dedi.
.....
4. Doktor, bana “Bu ilaçları alın.” dedi.
.....
5. Müdür, sekreterine “Dosyaları getirin.” dedi.
.....
6. Demet, Serdar’a “Beni beklemeyin, gidin.” dedi.
.....
7. Hostes, yolculara “Lütfen cep telefonlarınızı kapatın.” dedi.
.....
8. Annem, bana “Ali odasını toplansın.” dedi.
.....
9. Öğretmen, bize “Derslerinize çok çalışın.” diyor.
.....
10. Banka memuru, müşteriye “Lütfen kimliğinizi verin.” dedi.
.....

10 Aşağıdaki fiilleri boşluklara uygun biçimde yerleştirelim.

kapat- al- git- iç- dinlen- kullan- aç- söndür- yap- et- geç- kıs- bekle-

1. Komşum, benden çocuğumun çok gürültü rica etti.
2. Öğretmen, bizden sınıftan çıkarken ışıkları istedi.
3. Ben, sana çıkarken kapıyı söylemedim mi?
4. Adam, bize arabamızı evinin önüne park..... söyledi.
5. Annem, bana eve gelirken ekmek söyledi.
6. O, bize kendisini saat ikide okulun önünde söyledi.
7. Trafik polisi, şoförlere hızlı ve kırmızı ışıkta söylüyor.
8. Doktor, Arzu Hanım'a oğlunun soğuk su, evde ve ilaçlarını düzenli söyledi.
9. Ben, arkadaşımın müziğin sesini biraz istedim.
10. Öğretmen, öğrencilerine kitaplarını söyledi.

DİNLEME

SIFIRDAN BAŞLAMAK

11 Metni dinleyelim, aşağıdaki boşlukları dolduralım.

1. Bu isimler kendilerini sıfırdan var başarıyor.
2. Çünkü sıfırdan başlamak elinde hiçbir şey demektir.
3. Bu nedenle birçok insan sıfırdan korkar, çekinir.
4. Yalnız onu kitaplarla yakınlaştırdı.
5. Bunları Güney Afrika'da kolay değildi.

12 Dinlediğiniz metne göre aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Sıfırdan başlamak pek çok kişi için korkutucudur. ()
2. Elon Musk ilk parasını 10 yaşında kazandı. ()
3. Elon Musk 17 yaşında Kanada'ya gitti. ()
4. Musk ve kardeşi elektrikli arabalar üzerine bir şirket kurdu. ()
5. Elon Musk az çalışarak çok başarılı olmuştur. ()

YAZMA

13 Hayatınızdaki en başarılı insanın başarı hikâyesini aşağıdaki sorulardan yararlanarak anlatınız.

- Bu kişi kim? (Nereli, kaç yaşında, siz onu nasıl tanıdınız?)
- Hangi konuda başarılı oldu ve nasıl bu başarıya ulaştı?
- Hangi engelleri aştı ve nasıl zorluklar yaşadı?
- Kimlerden yardım aldı?
- Bu kişi ve onun başarıları sizin için neden önemli?

KONUŞMA

14 Aşağıdaki konular hakkında arkadaşımıza sorular sorup konuşalım.

Ne oldu?	Ne zaman oldu?	Nasıl oldu?	Başarmak için neler yaptın?	Başardıktan sonra ne hissettin?	Sonuçları ne oldu? Hayatını nasıl etkiledi?
Yarış kazanma					
Bir ödül kazanma					
Bir sınavı geçme					
İşe girme					
İlk parayı kazanma					

ÜNİTE 2 İŞ DÜNYASI

C. MESLEKLER

davranış, bakış, gülüş, yaşayış

- Her insanın farklı bir davranış biçimi vardır.
- Onun bakışlarından rahatsız oluyorum.
- Gülüşün çok etkileyici.
- Eski insanların yaşayış tarzı bugünden çok farklıydı.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki anketi cevaplayalım. Cevaplarımızı nedenleriyle açıklayalım.

Nasıl bir işte çalışmak istersiniz? Neleri tercih edersiniz?

1. a. büyük bir firmada çalışma	b. küçük bir firmada çalışma	c. kendi işyerinde çalışma
2. a. tam zamanlı iş	b. yarı zamanlı	c. esnek saatler
3. a. ofiste çalışma	b. dışarıda çalışma	c. evde çalışma
4. a. yalnız çalışma	b. aynı insanlarla çalışma	c. farklı insanlarla çalışma
5. a. dolgun ücret	b. ilginç bir iş	c. insanlara yardım etme fırsatı

OKUMA

2 Metni okuyalım. Aşağıdaki paragraflar ile başlıkları eşleştirelim.

a. Meslek Seçiminde Ailenin Etkisi	b. Meslek Seçiminde Bireysel Etkiler
c. Meslek Seçiminin Önemi	ç. Meslek Seçimindeki Çeşitli Etkiler

MESLEK SEÇİMİ

1. () Meslek seçimi, bireyin yaşamında çok önemlidir. Meslek seçmek aynı zamanda bir yaşam biçimini seçmektir. Bireyin yetenek, ilgi ve isteklerine göre meslek seçmesi onu başarılı ve mutlu yapar. Bir insan kendi özelliklerini düşünmeden rastgele seçim yaptığı zaman başarısız, mutsuz olur. Bu nedenle kişilerin kendileriyle ve karakterleriyle ilgili görüşleri son derece önemlidir.

2. () Araştırmalara göre, birçok insan mesleğinden şikâyet ederken, pek az insan işini severek yapmaktadır. Bazı meslek eğitimlerinin uzun ve masraflı olması, gençlerin özgürce meslek seçimlerini engellemektedir. Rastlantılar, aile yapısı, ekonomik durum, çevre koşulları, bireysel özellikler, puan durumu vb. gibi etkenler de gencin meslek seçimini belirlemektedir.

3. () Bir gencin meslek seçiminde ailesinin çok büyük etkisi vardır. Aileler her zaman çocuklarının doktorluk, avukatlık gibi saygın bir meslek seçimlerini ister. Ailenin ekonomik düzeyi ile kültür düzeyi, gencin meslek seçimini olumlu

veya olumsuz yönde etkiler. Genellikle ekonomik ve kültürel düzeyi yüksek ailelerde gençler, yetenek ve ilgilerine göre meslek seçmektedir. Ekonomik ve kültürel düzeyi düşük aileler çocuklarının bol kazançlı moda meslekler seçimlerini isterler. Bazı aileler ise çocuklarının baba mesleğini yapmalarını ister. Bu durumda anne ve babaların bakış açısı çocukların meslek seçimlerini etkilemektedir.

4. () Özellikle ergenlik dönemi, meslek seçimi çok etkiler. Ergenlik döneminde özgüven eksikliği, kararsızlık, fizyolojik değişiklikler, macera yaşama isteği gibi özellikler, gençlerin meslek tercihlerini etkiler. Bu dönemde bilim adamı, astronot, pilot, hostes, artist, televizyoncu olma gibi istekler çok yaygındır. Bu nedenle uzmanlar, bu mesleklere “ergenlik meslekleri” adını vermektedirler. İnsanların büyük çoğunluğu için meslek seçimi bir sorundur. Uzmanlara göre, kişinin işini sevmesi ve işyerinde mutlu olması için kendi niteliklerine göre meslek seçmesi gerekir.

3 Aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Meslek seçerken yetenek ve ilgi alanları önemlidir. ()
2. Ekonomik ve kültürel düzeyi yüksek kişiler bol kazançlı meslekleri seçer. ()
3. Gençlerin meslek seçiminde ailenin etkisi büyüktür. ()
4. Kişiler farklı yaşlarda farklı mesleklere ilgi duyarlar. ()
5. Kişinin kendine güvenmesi meslek seçiminde etkili değildir. ()

DİL BİLGİSİ

İsim-Fiil Ekleri (-(y)Iş)

Bu ek, fiil kök ve gövdelerine gelerek fiili isimleştirir. Bu ek daha çok fiilin yapılış biçimini, tarzını belirtir. Bu ek ayrıca kalıplaşmış isimler yapar.

By adding to the verb stem, this affix converts the verb into a name. It rather signifies how the verb is realized, the way is it actuated. This suffix also makes new nouns.

fiil + (y)Iş + (iyelik eki)

Örnek:

Onun bakışlarından hiç hoşlanmıyorum.
 Programdaki değişiklikler için herkesin görüşünü almak lazım.
 Ankara için gidiş dönüş uçak bileti aldım!
 Annem gençliğinde dikiş kursuna gitmiş.
 Herkesin farklı bir giyinişi vardır.
 O, her sabah yürüyüş yapmayı çok sever.

Bu isim fiil ekinin en sık kullanıldığı fiiller aşağıda bulunmaktadır.

açılış-kapanış	çıkış	görünüş	uçuş
akış	davranış	görüş	varış
alışveriş	dikiş	gülüş	yapılış
anlayış	doğuş	iniş-kalkış	yaşayış
bakış	düşüş-yükseliş	kaçış	yatış
batış	gidiş-dönüş	kavrayış	yürüyüş
bitiş	giriş	oturuş	
buluş	giyiniş	satış	

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. İş çık..... bir kahve içelim mi?
2. Bu işi yarın sabaha kadar bitirmem mümkün değil. Sizden biraz anla...ış..... bekliyorum.
3. Vapurun kalk....ış..... saatini biliyor musun?
4. Serkan Bey'in giyin..ış..... tarzını çok beğeniyorum.
5. Nazlı bu günlerde bana karşı bir garip. Onun sana karşı davran..... işi..... nasıl?
6. İstanbul'da alışveriş merkezlerinin kapan..ış..... saatleri genellikle 22.30'dur.
7. Sınavınızın bit..ış..... saati 12.30'dur. Herkese başarılar.
8. Onun gül..üşü..... annesine benziyor.
9. Yürü...üş..... yapmak sağlık için çok faydalıdır.
10. Tatil dön..üşü..... anneannelere uğradık.

5 Aşağıdaki sorularda uygun seçeneği işaretleyin.

1. Kız kardeşim her sabah yürüme / yürüyüş yapar.
2. Çalışmak / Çalışma odasında büyük bir kitaplığım var.
3. Hakem bitiş / bitme düdüğünü çaldı ve tüm ~~taraf~~lar sevindi.
4. Bu dükkanın açılış / açma saati kapısında yazıyor.
5. Apartmanın çıkmasına / çıkışına yeni bir merdiven yapıldı.
6. Otobüsün kalkış / kalkmak saati biletin üzerinde yazıyor.
7. O modacı küçükken terzi olmak istemiş ve dikme / dikiş kursuna gitmiş.
8. Arkadaşımın kolunda ağaç şeklinde bir dövme / dövüş var.
9. Öğrenciler yeni ders programıyla ilgili görüşlerini / görmelerini danışmana ilettiler.
10. Üniversitenin kütüphanesinde bir okuma / okuyuş salonu var. Öğrenciler genellikle burada ders çalışıyorlar.

6 Aşağıdaki sorularda uygun seçeneği işaretleyin.

1. Sizin sınıfınızda kim erken seviyor?
a. kalkmaktan b. kalkmayı c. kalkmakta ç. kalkış
2. Yazlığımız sahile çok yakın. Biz de genellikle sabahları sahilde yapıyoruz.
a. yürümekten b. yürümeyi c. yürümek ç. yürüyüş
3. Dün ailemle birlikte erkek kardeşimin üniversite sınavını kutladık.
a. kazanmasından b. kazanmasını c. kazanmasına ç. kazanışı
4. Hafta sonları ve tatillerde nefret ediyorum.
a. çalışmaktan b. çalışmayı c. çalışmak ç. çalışış
5. Üç yaşındaki oğlum televizyonda çizgi film hoşlanıyor.
a. izlemekten b. izlemeyi c. izlemekte ç. izleyişi
6. Bence yeni bir dil hem çok eğlenceli hem de zor.
a. öğrenmekten b. öğrenmeyi c. öğrenmek ç. öğreniş
7. Sınavlardan sonra ailemi ziyaret istiyorum.
a. etmek b. etmemi c. etmekten ç. ediş
8. Öğretmenimiz ödevlerimizi iyi bir şekilde takdir etti.
a. hazırlamamızdan b. hazırlamamızı c. hazırlamamamızdan ç. hazırlayış
9. Bina içinde sigara yasak. Lütfen dışarı çıkın.
a. içmekten b. içmeyi c. içmek ç. içiş
10. Evden erken çok doğru bir karardı. Şu trafiğe bak! İşe geç kalabilirdik.
a. çıkmamız b. çıkmamızı c. çıkmamıza ç. çıkmamızdan

7 Aşağıdaki boşlukları dolduralım.

1. Can toplantıyı Cuma günü yap..... ısrar ediyor.
2. Eşimin bu konudaki gör..... çok katı. Onu ikna etmemiş çok zor.
3. Acaba uçak rötar mı yapacak? Gidip şu ekrandan uçağın kalk..... saatine bakacağım.
4. İş yerinde Meryem'in terfi al..... hepimiz çok sevindik.
5. Bazı Türk yemeklerini yap..... çok zor.
6. Teknolojideki pek çok bul..... hepimizin hayatını kolaylaştırdı.
7. Daha iyi maaşlı bir işte çalış..... düşünüyorum.
8. Arkadaşımın bensiz alışverişe git..... çok kızdım.
9. Ocağın altını kapat..... unuttum. Hemen eve gidiyorum.
10. Trafikte bekle..... çok sıkıldım. En kısa zamanda bir bisiklet alacağım.
11. Barınaktan bir köpek al..... karar verdim.
12. Öğretmenimize video ödevlerini gönder..... unutma. Son gün bu akşam.
13. Tiyatrodan orta sırada otur..... tercih ediyorum çünkü oradan daha rahat izleyebiliyorum.
14. Babamın bir an önce iyileş..... umuyorum. O da hastanede kal..... çok sıkıldı.
15. Ben bazen sınıf arkadaşlarımla derste çok konuş..... sinir oluyorum.

DİNLEME

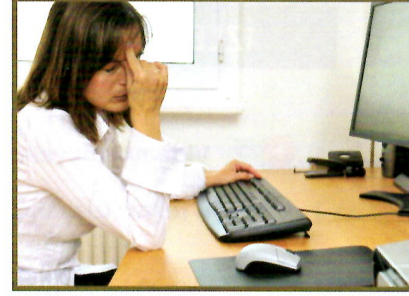
İŞTEN ÇOK SIKILDIM

8 6 Metni dinleyelim. Özlem neden işten ayrılmak istiyor? İşaretleyelim.

- a. Patronu ona kötü davranıyor. ()
 b. Düşük maaşla çalışıyor. ()
 c. Yeni bir iş buldu. ()

9 Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Özlem'in patronu onun işlerini sürekli kontrol ediyor. ()
 2. Özlem iş yerinde mesai için ekstra ücret alıyor. ()
 3. Özlem ve iş arkadaşları çok iyi anlaşıyor. ()
 4. Özlem işyerindeki bazı konuşmalardan rahatsız oluyor. ()
 5. Aynur, Özlem'in işinden ayrılmasını istiyor. ()

YAZMA

HAYALİNİZDEKİ MESLEK

10 Aşağıdaki sorulardan yararlanarak hayalimizdeki meslek hakkında bir metin yazalım.

Mesleğin adı ve çalışma yeri

Mesleği seçme sebebiniz

Maaş

Bu işin özellikleri (Bol kazançlı, eğlenceli, tehlikeli, esnek saatler, takım çalışması, seyahat etmek vb.)

İşin koşulları (Eğitim seviyesi, sertifika, dil bilmek vb.)

KONUŞMA

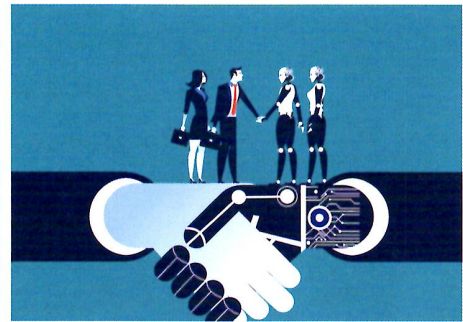
GELECEĞİN MESLEKLERİ

Cep telefonlarından önce hayatınız nasıldı? Hatırlıyor musunuz? Peki ya internetten önce?

Bir araştırmaya göre yirmi beş yıl içinde pek çok işi robotlar yapacak ve bazı meslekler yok olacak. Bunun yanında teknolojiye gelişmelerle birlikte insanlar için başka yeni iş alanları ortaya çıkacak. Bu işler için kişilerin yaratıcılık, inovasyon, problem çözme, bilgi analizi ve sosyal beceriler gibi farklı özellikleri olacak. Gelecekte şu meslekler ön plana çıkacak.

Alternatif enerji uzmanı
 İçerik üretici (Sosyal medya uzmanı)
 Yazılımcı / Yapay zeka mühendisi
 Sağlık personeli
 Arkeolog / Antropolog

Uzay turizm rehberi
 Sanal satış danışmanı
 Data uzmanı
 Sanal terzi

11 Sınıfımızda gruplar oluşturalım ve yukarıdaki haberi inceleyelim. Bu mesleklerle ilgili tahminlerimizi anlatalım. Sizce hangileri daha önemli olacak? Peki, gelecekte hangi meslekler halen devam edecek ve hangileri yok olacak? Sizce bunların dışında başka hangi meslekler olacak?

İZLE - ÖĞREN

İŞ GÖRÜŞMESİ

1 2 Videoyu izleyelim. Sevda Hanım nereye iş başvurusu yapıyor?

2 Videoyu tekrar izleyelim. Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Sevda Hanım'ın randevusu saat 16.00'da.
2. Sevda Hanım mülakattan önce kendini motive ediyor.
3. Sevda Hanım çalışma hayatına hiç ara vermemiş.
4. Sevda Hanım Güven Bankasında ikinci yılında terfi almış.
5. Sevda Hanım eski iş yerinde çalışma saatlerinden memnun değil.
6. Sevda Hanım için maaşın miktarı önemli değil.
7. Sevda Hanım'ın iki yabancı dili var.
8. Sevda Hanım bu bankada haftanın altı günü çalışacak.
9. Sevda Hanım işe hemen başlayacak.
10. Sevda Hanım'ın bebeğine eşi bakacak.

()
()
()
()
()
()
()
()
()
()

GÜNLÜK İFADELER

HABER VERME

Haberin var mı?

Haberin olsun.

Sana harika bir haberim var.

Nasıl söyleyeceğim, bilmiyorum.

Biliyor musun?

Haberin yok mu?

Gözünüz aydın!

Sıkı dur, sana bir şey söyleyeceğim!

KENDİNİ ÇEK

Bir video çekelim. Videoda aşağıdaki sorulara cevap verelim.

Sizce dünyadaki en kötü / iyi / heyecanlı / tehlikeli / sıkıcı meslek nedir?

Kaç yaşınıza kadar çalışmak istersiniz?

Patron olarak mı, çalışan olarak mı çalışmayı tercih edersiniz?

Sizi en mutlu edecek iş nedir?

Ülkenizde iş bulmak zor mudur?

MİKROFON SENDE

İkişerli gruplar halinde çalışalım. Arkadaşımıza anketteki soruları soralım. Arkadaşımızın cevaplarına bakalım. Sizce arkadaşımız için hangi meslek uygun olabilir? Düşünelim ve nedenleri ile sınıf arkadaşlarımıza açıklayalım.

Senin için en uygun meslek hangisi?	EVET	HAYIR
Bilgisayar kullanmayı sever misin?		
Seyahat etmeyi sever misin?		
Yeni insanlar ile tanışmayı sever misin?		
Uzun süre telefonda konuşmayı sever misin?		
Bir şeyler satabilir misin?		
Takım halinde çalışmayı sever misin?		
Eşyaları tamir etmeyi biliyor musun?		
Yeni şeyler üretmeyi sever misin?		
Toplantılara katılmayı sever misin?		
Yazmayı sever misin?		
İnsanlar ile iletişim kurmayı sever misin?		
İnsanlara yardım etmeyi sever misin?		
Sorumluluk alabilir misin?		
Kolay karar verebilir misin?		

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

Bisiklet Toplayıcı

Hollanda'da pek çok su kanalı, bisiklet ve genç var. Peki, bu gençlerin bisikleti bir su kanalına düşebilir mi? O zaman ne yapmak lazım? Bisiklet toplayıcılar her ay tüm kanalları gezerek kanalın içindeki bu bisikletleri topluyorlar.

Şans Kurabiyesi Yazarı

Çin lokantalarında şans kurabiyelerindeki falları da birileri yazıyor; tıpkı sakızlardaki fallar ya da tebrik kartlarındaki mesajlar gibi. Ne kadar yaratıcı olursanız o kadar iyi!

Ramazan Davulcusu

Türkiye'de bu kişiler Ramazan ayında sahur vakti sokak aralarında gezip insanları davul çalarak uyandırır. Bu, aylık bir meslektir. Davulcu çoğu zaman erkektir. İlçenin belediyeleri her Ramazan ayında onlara para verir. Davulcular bununla birlikte ayın ortasında ve sonunda evleri gezerek mahalle sakinlerinden tekrar para toplarlar.

1. Sizce bu mesleklerden hangisi en ilginç? Kazanç, rahatlık, çalışma saatleri gibi özelliklerine göre karşılaştıralım.
2. Sizin ülkenizde bunlar gibi ilginç meslekler var mı?

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Bankacı

Bir genci, banka memuru olarak işe alırlar. Genç ilk gün masasında ne bir kalem ne bir kâğıt ne de bir bilgisayar görür ve çok sinirlenir. Hemen depoya telefon açar:

- Rezalet! Benim eşyalarım nerede? Derhal gönderin, yoksa orayı dağıtırim.

Telefondaki ses, sakın bir tonla cevap verir:

- Siz kiminle konuşuyorsunuz, biliyor musunuz acaba?
- Hayır, kiminle konuşuyormuşum bakalım?
- Ben bu bankanın müdürüyüm!
- Peki siz kiminle konuşuyorsunuz, biliyor musunuz?
- Hayır.
- Oh, çok şükür.

BİR ADIM ÖTESİ

Fiil + mAk + ile

Fiil + mA+ iyelik eki + ile

Her şeyi açık açık anlatmakla çok doğru yaptın.

Sınavdan önce konuları tekrar etmekle iyi yapmışsınız.

Eve girmesiyle çıkması bir oldu.

Paris çok fazla turiste ev sahipliği yapmasıyla ünlüdür.

Sezen Aksu şarkı sözleri yazmasıyla meşhurdur.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki kelimeleri uygun boşluklara yerleştirelim.

mesai saatleri dolgun ücretli tecrübe ikramiye yarı zamanlı

1. Derslerim 12.00'a kadar devam ediyor. Bu nedenle bir işte çalışmak istiyorum.
2. Patronlarım bu ayki yüksek performansımdan dolayı verecekler.
3. Uzun yüzünden her gece işten geç çıkıyorum.
4. Bu iş konusunda 10 senelik sahibiyim.
5. Birçok sertifikam, deneyimim ve yabancı dilim var. Bence bir işi hak ediyorum.

2. Aşağıdaki cümlelerdeki yanlışları bulalım, düzeltelim.

1. Sigara içme sağlığa zararlıdır.
2. Oturmak odasında televizyon izledik.
3. Bugün sinemaya gitmekten düşünüyorum.
4. Yarın evde oturup ders çalışmayı karar verdim.
5. Her hafta düzenli olarak yürümek yaparım.
6. Her gün aynı şeyleri yapmaya sıkıldım.
7. Herkesin ayrı bir giyinmek tarzı vardır.
8. İzmir'e gitmek için gitme dönme uçak bileti aldım.
9. Oğlumun düzenli ve çalışkan olmayı beni mutlu ediyor.
10. Ailem, benim doktor olmak istiyor.

3. Aşağıdaki boşlukları uygun eklerle dolduralım.

1. Bu hafta sonu bize bir otel ayarla..... unutmadın, değil mi?
2. Ben, eşime yatarken kapıyı kilitle..... söyledim.
3. Arkadaşım beş yaşındayken Türkçe konuş..... öğrenmiş.
4. Ahmet'in seninle böyle konuş..... izin verme.
5. Sağlıklı bir yaşam için sebze ve meyve ye..... çok önemli.
6. Kitap ve dergi oku..... Türkçeni geliştirir.
7. Ben derse erken gel..... çalıştım ama bu sabah vapur seferi iptal oldu.
8. Onun annesine karşı davran..... çok yanlış. En kısa zamanda konuşup uyaracağım.
9. Oğlumun bilgisayarını bozuldu bu nedenle benden yeni bir bilgisayar al..... istiyor.
10. Yarın eşyalarımı yurttan taşı..... yardım eder misin?
11. Yarın uçak biletimi alacağım. Sana git.....dön..... tarihlerimi bildiririm.
12. Yüz..... iyi bir zayıflama yöntemi ama ben sudan çok korkuyorum.
13. Erkek kardeşim işyerinde çok çalışıyor. Ben ona patronuyla konuş..... tavsiye ettim.
14. Arabamızı daha düşük bir fiyata sat..... kabul ettik.
15. Ankara'da restoranlarda yemek ye..... çok pahalı.
16. Bu ülke kış aylarında çok yağ..... alıyor.

4. Aşağıdaki cümleleri dolaylı anlatımla yeniden yazalım.

1. Öğretmen, öğrencilere "Burada sigara içmeyin!" dedi.
.....
2. Ben, sana "Çıkarken evi kontrol et!" dedim.
.....
3. Memur, bana "Lütfen pasaportunuzu verin." dedi.
.....
4. Müdür, bize "Akşama kadar raporları bitirin!" dedi.
.....
5. Doktor, anneme "İlaçlarınızı almayı unutmayın!" dedi.
.....

5. Aşağıdaki kelimeleri eşleştirelim.

1. iş	a. ücret
2. tam	b. vermek
3. asgari	c. maaş
4. mesai	ç. bulmak
5. esnek	d. seçimi
6. yüksek	e. saati
7. meslek	f. çalışma saatleri
8. hizmet	g. zamanlı

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz.
1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Gazete ve dergilerdeki haberleri ana hatlarıyla anlayabilirim.	1	2	3	4	5
2. Arkadaşlarımla bir tartışma yapabilir, karşılıklı fikir alışverişinde bulunabilirim.	1	2	3	4	5
3. Basit tanımlamalar yapabilirim.	1	2	3	4	5
4. Bir ilana yazılı olarak cevap verebilir, ayrıntılı bilgi isteyebilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

amaç	korkutucu
ambalaj	koşul
asgari	macera
ayrıntı	memnuniyetsiz
azim	mesai
başarı	öge
başlık	özellik
beklenti	özgü
benzerlik	parlak
birey	performans
cazip	püf noktası
çalışan	rastgele
çevirmenlik	rastlantı
danışman	risk
davranış	sağlık sigortası
data	satış
değişiklik	saygın
dikiş	sorumlu
dolgun	şart
dönüm noktası	su kanalı
duruş	tanım
düşük	tarz
engel	tehlike
engelli	toplayıcı
esnek	usul
etkileyici	ücre
fırsat	yapay zeka
firma	yaradılış
fizyolojik	yaşayış
geçici	yazılımcı
gıda	yenilikçi
girişim	yetenek
girişimci	zafer
görev	zahmetli
görünüş	zorluk
güç	
hizmet	
içerik	
ikramiye	
kazanç	
konteyner	
korkunç	

FİİLLER

aksamak
aşmak
bahsetmek
belirlemek
bocalamak
cesaret etmek
değerlendirmek
eleştirmek
geliştirmek
gerektirmek
gütmek
güvenmek
ilgi çekmek
imza atmak
incelemek
kurmak
kurtarmak
motive etmek
paylaşmak
söz tutmak
şans vermek
şikayet etmek
tanımlamak
tüketmek
ulaşmak
uzaklaşmak
yaratmak
yenilemek
yetinmek
yönetmek

KALIP İFADELER

sıfırdan başlamak
sıfırdan var etmek